

Aanmeldformulier beheer kennisproduct (20-6-2022)

([Toelichting](#) op het aanmelden van een kennisproduct)

Titel

Beheer en behoud fysiek archief

Aanleiding

Met de Herziening Archiefwet en de Herziening van de Archiefregeling worden andere en/of nieuwe eisen gesteld aan het beheer en behoud van blijvend te bewaren fysieke archieven.

Hierbij staan twee kerngedachten centraal. 1) De eisen gaan uit van de "zorgvraag" van de collectie zelf (dus minder -zoals voorheen het geval was - vanuit de min of meer rigide eisen die aan het gebouw of de ruimte om de collectie heen gesteld worden. 2) De eisen nodigen uit tot het actief nadenken over het behoud van de eigen collectie. Daardoor wordt de verantwoordelijkheid voor duurzame bewaring nadrukkelijker bij de archiefbeheerder gelegd. De verwachting is niet dat deze uitgangspunten in het verdere wetstraject nog wijzigen.

Omdat de nieuwe Archiefregeling opener geformuleerd is en een deel van de artikelen bovendien nieuw is, is dit landelijke kennisproduct noodzakelijk om de doelgroep te informeren hoe zij aan deze bepalingen kunnen of moeten voldoen.

N.B. Waar in de Archiefregeling-2009 onderscheid werd gemaakt tussen archiefruimte archiefbewaarplaats, wordt in de nieuwe Archiefregeling onderscheid gemaakt tussen basisdepots en plusdepots. Deze zijn enigszins met elkaar vergelijkbaar, maar niet hetzelfde.

Basisdepot	<ul style="list-style-type: none"> • Niet overgebracht archief (< 10 jaar) • Opschorting van overbrenging
Plusdepot	<ul style="list-style-type: none"> • (Vervroegde) overbrenging met verplaatsing • (Vervroegde) overbrenging zonder verplaatsing • Uitplaatsing B-materiaal • Ontheffing van overbrenging

Status

nieuw te ontwikkelen

Doelgroep

Diegenen die verantwoordelijk zijn voor het beheer en behoud van blijvend te bewaren fysiek archiefmateriaal (zowel in basisdepots als in plusdepots). Zowel bij het Rijk als decentraal, zowel bij archiefinstellingen als bij verantwoordelijk overheidsorganen. Hierbij kan gedacht worden aan collectiebeheerders, depotbeheerders, facilitair beheerders, behoudsmedewerkers, restauratoren en conserveringsmedewerkers.

Doel

Dit kennisproduct is primair bedoeld om de doelgroep te informeren hoe zij zelf invulling kunnen geven aan de eisen in de nieuwe Archiefregeling met betrekking tot beheer en behoud van fysiek archiefmateriaal. In dit kennisproduct wordt bestaande kennis geborgd en worden de innovatieve aspecten van de nieuwe Archiefregeling verder uitgewerkt, zodat deze na te volgen zijn. Hiermee kan dit kennisproduct de implementatie van de nieuwe Archiefregeling vergemakkelijken en kunnen fysieke collecties in optimale omstandigheden beheerd worden.

Type kennisproduct

deels norm/deels handreiking

Korte beschrijving

Per onderwerp (zie Outline) wordt een module samengesteld, in totaal zal dit resulteren in 4 modules waarmee op een juiste wijze uitvoering gegeven kan worden aan de bepalingen in de nieuwe Archiefregeling. In deze modules wordt relevante informatie over de betreffende onderwerpen op een rijtje gezet. In de handreikingen wordt uitleg gegeven over hoe de eisen te implementeren in de eigen depots. In de normen worden kaders gegeven aan de hand waarvan het werk uitgevoerd moet worden.

In module 1 zal in de vorm van een handreiking verduidelijkt worden waar het - in de archiefregeling opgelegd - klimaatbeheersingsprotocol uit zou moeten bestaan. Dat betreft bijvoorbeeld de inregeling van temperatuur en relatieve luchtvochtigheid maar ook de positie en het aantal meetpunten om het klimaat in depot goed te kunnen monitoren. Vervolgens wordt aandacht besteed aan ventilatie in depot: wel of niet noodzakelijk, onder welke omstandigheden en de mate van ventilatie. Voor luchtzuivering wordt uitleg gegeven welke typen luchtzuivering er zijn en welke nodig zijn onder bepaalde omstandigheden. Voor alle aspecten van klimaatbeheersing zal uitleg gegeven worden over de effecten op de levensduur van de collectie en de energieconsumptie.

In module 2 zal in de vorm van een norm aangegeven worden hoe een goede deponyhygiëne in stand gehouden moet worden middels schimmelcontroles, monitoren van ongedierte en regelmatige schoonmaak van de depots (vloeren, stellingen en andere oppervlakken in depot die stof en vuil kunnen verzamelen). Goede deponyhygiëne biedt geen ruimte voor variabele invulling en vereist daarom normering.

Module 3 zal een handreiking worden voor hoe fysiek archiefmateriaal ook fysiek raadpleegbaar gehouden kan worden. Met uitleg hoe middels een schadeinventarisatie een beeld verkregen kan worden van de fysieke staat van de archieven en daarmee hun raadpleegbaarheid. Middels collectiewaardering kunnen prioriteiten van behandeling vastgesteld worden. Conservering zal zorgen voor stabilisering van de huidige toestand, restauratie voor verbetering. In de handreiking zal uitgelegd worden wanneer te kiezen voor het één of het ander, of voor een combinatie van beiden.

De handreiking voor een collectiehulpverleningsplan in module 4 zal vooral het belang uitleggen van het bestaan van een dergelijk plan en van het draagvlak er voor binnen de hele organisatie.

Waar mogelijk zal in de diverse modules - met name zal dat gelden voor module 4 - verwezen worden naar bestaande protocollen en handreikingen, zodat geen dubbel werk gedaan wordt.

Outline

MODULE 1: klimaat en luchtbehandeling (handreiking)

- Klimaatevaluatieprotocol
- Ventilatie
- Luchtzuivering

MODULE 2: deponyhygiëne (norm)

- Schimmelcontroles
- Integrated Pest Management (IPM)
- Schoonmaakprotocol

MODULE 3: collectiebehoudsplan (handreiking)

- Schadeinventarisatie
- Collectie waardering
- Conservering
- Restauratie

MODULE 4: collectiehulpverleningsplan (handreiking)

Relaties met andere kennisproducten

Nationaal Archief:

Geen relaties met andere kennisproducten.

Andere partijen:

RCE, KVAN, FARO (België)

Consultatie

Welke groepen zijn/worden geconsulteerd tijdens de ontwikkeling?
redactiegroep(en) extern

Openbare review

openbare review voor module 2

Praktijkcasussen

Best practices per deelonderwerp moeten nog gezocht worden, zowel bij Rijk als bij decentrale overheden.